

Dear Dutch and Belgian Readers,

I wrote *The Cloisters* during a time when I, like much of the world, was desperate to escape my own kitchen, my own small town. I was, you might say, cloistered. But as a life-long reader, I have always used books as a way to travel — from the windswept Coasts of Morocco to the tangled jungles of Brazil — and the writing of this novel was no different. What a pleasure it was to slip into the stony, gothic halls of this museum, to explore a rare deck of 15th century tarot cards — all from home!

Like many of my favorite books, *The Cloisters*, begins with a closed world — an isolated museum at the tip of Manhattan where occupants are encouraged to craft their own rules and create their own realities. I think it's this forced proximity and tribalism that gives the characters their sharp teeth. It's a novel that asks: what might a rarefied environment make you capable of? Would you want to know?

In *The Cloisters*, the world itself — the museum and its gothic finishes — asks the characters to reckon with these questions. And their answers, ultimately, are impossible to disentangle from the museum itself. It's a world that, I hope, transports you someplace intoxicating and new, even if occasionally unnerving.

Like many writers, I rarely know where a story is going to end when I begin, and the ending of *The Cloisters* caught me unawares. Even, left me breathless. With any luck, it will leave you breathless, too.

Warmly,

Katy Hayes

Het kaartenhuis

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Katy Hays

Het kaartenhuis

Vertaald uit het Engels door Eefje Bosch
en Caecile de Hoog

Ambo|Anthos
Amsterdam

This edition published by arrangement with the original publisher,
Atria Books, a Division of Simon & Schuster, Inc., New York

ISBN 978 90 263 6414 3

© 2022 Katy Hays

© 2023 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,
Amsterdam en Eefje Bosch en Caecile de Hoog

Oorspronkelijke titel *The Cloisters*

Oorspronkelijke uitgever Atria Books,

een imprint van Simon & Schuster, Inc., New York

Omslagontwerp Margo Togni, gebaseerd op het
omslagontwerp en de -illustratie door James Iacobelli,

die is geïnspireerd door het werk van Corina Nika

Omslagillustratie © ekosuwandono/Adobe Stock

Foto auteur © Julia Gravette

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Andrew Hays
(en The Cheese)

In de eerste dag van het menselijk leven
ligt de laatste al besloten.

Seneca, *Oedipus*

Proloog

De dood zocht me altijd op in augustus. Een lome en heerlijke maand die door ons toedoen in iets jachtigs en wreeds was veranderd. De ommezwaai, als een kaarttruc zo snel.

Ik had het moeten zien aankomen. Het lichaam dat op de bibliotheekvloer lag, de tuinen die tijdens het onderzoek overhoop werden gehaald. Onze jaloezie, hebzucht en ambitie die op de loer lagen om ons te verslinden, als een slang die zijn eigen staart opeet. De ouroboros. En ook al ken ik inmiddels de duistere geheimen die we die zomer hadden voor elkaar, ergens verlang ik nog steeds terug naar The Cloisters, naar de gene die ik toen was.

Ik was er altijd van uitgegaan dat het ook anders had kunnen lopen. Dat ik de baan of Leo ook had kunnen afwijzen. Dat ik die avond ook níét naar Long Lake had kunnen gaan. Zelfs dat de lijkschouwer had kunnen besluiten geen autopsie uit te voeren. Maar die keuzes waren nooit aan mij. Inmiddels weet ik dat.

De laatste tijd denk ik veel na over geluk. *Geluk*. Waarschijnlijk van het Middelhoogduitse *Glück*, dat ‘fortuin’ of ‘gelukkig toeval’ betekent. Dante noemde Fortuna de *ministra di Dio*, oftewel de dienaress van God. Fortuin, gewoon een ouderwets woord voor ‘lot’. De oude Grieken en Romeinen stelden alles

in dienst van het Lot. Ze bouwden tempels om het te eren en wijdden hun hele leven aan zijn kuren. Ze gingen bij Sibillen en profeten te rade. Ze lazen dierlijke ingewanden en bestudeerden voortekenen. Zelfs Julius Caesar stak naar verluidt de Rubicon pas over na twee dobbelstenen te hebben laten rollen. *Alea iacta est* – de teerling is geworpen. Het hele lot van het Romeinse Rijk hing af van die ene worp. Caesar had tenminste nog één keer geluk gehad.

Stel dat ons hele leven – hoe we leven en sterven – al voor ons bepaald is? Zou je het willen weten als de gooi van een dobbelsteen of de trekking van een kaart jou de uitslag kon vertellen? Kan het leven zo flinterdun, zo onheilspellend zijn? Stel dat we allemaal gewoon Caesar zijn? Wachtend op onze geluksworp, weigerend onder ogen te zien wat ons op de iden van maart te wachten staat.

In het begin kon je de voelbare voortekenen in The Cloisters nog makkelijk over het hoofd zien. De tuinen, vol welig tierende wilde bloemen en kruiden, met terracotta potten vol lavendel en de Pink Lady-appelboom die zoet en wit in bloei stond. De lucht die zo warm was dat onze huid altijd klam en blozend bleef. Een onontkoombare toekomst die ons opzoekt, niet andersom. Een pechworp. Een die ik had kunnen voorzien, als ik maar – net als de Grieken en Romeinen – had geweten waar naar ik moest zoeken.

1

Begin juni zou ik in New York aankomen. Dat was de tijd dat de hitte zich samenpakte – zich ophoopte in het asfalt, van het glas weerkaatste – om vervolgens een piek te bereiken die tot diep in september zou duren. Ik ging naar het oosten, in tegenstelling tot veel van mijn klasgenoten op Whitman College die naar het westen trokken: Seattle en San Francisco, een enkeling Hongkong.

Eerlijk gezegd was het niet mijn eerste keus, mijn voorkeur ging uit naar Cambridge of New Haven, of desnoods Williamstown. Maar toen de mails van de afdelingshoofden binnenkwamen waarin stond dat *het hun ontzettend speet... veel kandidaten van hoog niveau... succes met uw toekomstige activiteiten...* was ik allang dankbaar dat ten minste één sollicitatie een positief resultaat had opgeleverd: het zomertraineeship aan het Metropolitan Museum of Art. Met wat hulp, dat wist ik, van mijn emeritus begeleider Richard Lingraf, ooit een grote ster aan het Ivy League-firmament tot hij door het klimaat aan de East Coast – of was het een dubieuze kwestie aan zijn alma mater? – naar het westen had moeten uitwijken.

Het werd een ‘traineeship’ genoemd, maar het was gewoon een stage met een karig salaris. Dat kon me niet schelen; ik had er twee banen bij genomen en ze betaald om daar te mo-

gen zijn. Het was en bleef toch het Metropolitan. Precies de prestigieuze stempel van goedkeuring die iemand als ik – een provinciaaltje van een onbekende school – kon gebruiken.

Nou ja, Whitman was niet volslagen onbekend. Maar omdat ik was opgegroeid in Walla Walla, het stoffige bungalowstadje in Zuidoost-Washington waar Whitman gevestigd was, kwam ik maar zelden iemand van buiten de staat tegen die ervan gehoord had. Mijn hele jeugd had om die universiteit gedraaid, waardoor die van lieverlee een groot deel van zijn glans verloren had. Waar andere studenten opgetogen over hun nieuwe leven voet op de campus zetten, was zo'n schone lei voor mij niet weggelegd. Dat kwam doordat allebei mijn ouders op Whitman werkten. Mijn moeder in de mensa, waar ze menu's en thema-avonden bedacht voor de eerstejaarsstudenten die op de campus woonden: Baskisch, Ethiopisch, *asado*. Als ik op de campus had gewoond, dan had ze wellicht ook mijn maaltijden samengesteld, maar de financiële dispensatie die Whitman haar werknemers gaf strekte niet verder dan het collegegeld, en dus woonde ik thuis.

Mijn vader was echter linguïst, maar dan niet op de faculteit. Hij was een autodidact die boeken bij de Penrose Library, de bibliotheek van Whitman, leende en me leerde wat het verschil tussen de zes Latijnse naamvallen was en hoe je Italiaanse plattelandsdialecten moest ontleden, allemaal tussen zijn facilitaire diensten aan de universiteit door. Dat wil zeggen, voordat hij de zomer voor mijn laatste jaar naast mijn grootouders werd begraven, achter de lutherse kerk aan de rand van de stad, na een aanrijding met een onbekende auto. Hij heeft me nooit verteld waar zijn liefde voor talen vandaan kwam, alleen maar dat hij dankbaar was dat ik die ook had.

'Je vader zou zo trots op je zijn geweest, Ann,' zei Paula.

Mijn dienst in het restaurant waar ik werkte zat er bijna op. Paula, de gastvrouw, had me bijna tien jaar geleden op mijn

vijftiende aangenomen. Het was een pijpenla met een plafond vol aanslag en we hadden de voordeur open laten staan, in de hoop dat de frisse lucht de laatste etensluchtjes zou verdrijven. Zo nu en dan reed er beneden door de brede straat traag een auto voorbij, die met zijn koplampen de duisternis doorkliefde.

‘Dank je wel, Paula.’ Ik telde mijn fooi op de balie en deed mijn uiterste best de ronde rode randen op mijn onderarm te negeren. Door de drukte tijdens het avondeten – vanwege de diploma-uitreiking – had ik de borden nog heet van de roosterplaat rechtstreeks op mijn arm moeten stapelen. De wandeling van de keuken naar de eetzaal was precies lang genoeg om elke keer de keramiek in mijn huid te laten branden.

‘Je kunt altijd terugkomen, hè,’ zei John, de barman, die de taphendel losliet en me een pauzebiertje gaf. We mochten maar één biertje per dienst, een regel die nauwelijks werd nageleefd.

Ik streek mijn laatste dollar glad en vouwde het geld in mijn achterzak. ‘Dat weet ik.’

Maar ik wilde helemaal niet terugkomen. Mijn vader, onverklaarbaar en plotseling overleden, waarde nog rond door elke straat van de binnenstad, zelfs op het dorre grasveldje voor het restaurant. De ontsnappingsmiddelen waarop ik tot dan toe had vertrouwd – boeken en onderzoek – voldeden niet meer.

‘Zelfs al is het herfst en hebben we niemand nodig,’ ging John verder, ‘dan nog nemen we je aan.’

Ik probeerde de paniek te onderdrukken die ik voelde bij het vooruitzicht de komende herfst weer in Walla Walla te zitten, toen ik Paula achter me hoorde zeggen: ‘We zijn gesloten.’

Ik keek over mijn schouder naar de voordeur, waar zich een stel kakelende meisjes had verzameld, van wie sommigen nog in de hal het menu stonden te lezen en anderen de hordeur al

door kwamen, waardoor het bordje GESLOTEN met een klap tegen het hout sloeg.

‘Maar jullie schenken toch nog,’ zei er eentje, wijzend op mijn biertje.

‘Sorry. Gesloten,’ zei John.

‘Aah, kom op,’ zei een andere. Hun gezichten waren rozig van de warme roes van alcohol, maar ik zag nu al voor me hoe de avond zou eindigen, met zwarte vegen onder hun ogen en blauwe plekken op hun benen. Vier jaar op Whitman, en nooit had ik zo’n avond meegemaakt – voor mij alleen pauzebiertjes en een huid vol brandplekken.

Paula dreef ze met uitgestrekte armen bijeen en duwde ze door de voordeur; ik richtte mijn aandacht weer op John.

‘Ken je hen?’ vroeg hij, nonchalant de houten bar afvegend.

Ik schudde mijn hoofd. Vrienden maken in je studententijd viel niet mee als je niet in een studentenhuus woonde. Whitman was geen staatsuniversiteit, waar dat soort dingen normaal was, maar een kleine school voor alfawetenschappen, een kleine, dure school, waar iedereen sowieso het eerste jaar op de campus woonde.

‘Het wordt al aardig druk in de stad. Zin in je diploma-uitreiking?’ Hij keek me verwachtingsvol aan, maar ik haalde mijn schouders op. Ik wilde het niet over Whitman of mijn diploma hebben. Ik wilde alleen maar naar huis met mijn geld om het daar veilig weg te stoppen bij de rest van mijn opgespaarde fooien. Het hele jaar door had ik vijf avonden in de week gewerkt, zelfs dagdiensten gedraaid als mijn rooster het toeliet. Als ik niet in de bibliotheek was, was ik op mijn werk. Ik wist best dat uitputting niet de manier was om aan mijn vaders herinnering of alle afwijzingen te ontsnappen, maar de randjes van de realiteit werden er wel net wat minder scherp door.

Mijn moeder zei nooit iets over mijn rooster, of over het feit

dat ik alleen maar thuiskwam om te slapen, maar goed, zij had het dan ook te druk met haar eigen verdriet en teleurstellingen om die van mij onder ogen te zien.

‘Dinsdag is mijn laatste werkdag.’ Ik duwde mezelf weg van de bar, sloeg het laatste restje uit mijn glas achterover en boog over de toog om het in het afdruiprek te zetten. ‘Hierna heb ik nog maar twee diensten.’

Paula dook achter me op en sloeg haar armen om mijn middel, en ook al kon ik niet wachten tot het dinsdag was, toch ontspande ik me even, met mijn hoofd tegen het hare.

‘Je weet dat hij nog ergens is, toch? Hij kan zien dat je dit meemaakt.’

Ik geloofde haar niet; ik geloofde niemand die zei dat er magie of logica achter zat, maar ik dwong mezelf toch te knikken. Ik wist inmiddels al dat niemand wilde horen hoe verlies écht voelde.

Twee dagen later droeg ik een blauwe polyester toga en nam ik mijn diploma in ontvangst. Mijn moeder was erbij om een foto te nemen en het feestje van de vakgroep Kunstgeschiedenis bij te wonen, dat werd gehouden op een nat grasveldje voor het quasi-gotische Memorial Building, het oudste gebouw op de Whitman-campus. Ik was me er altijd terdege van bewust hoe jong het gebouw uit 1899 was, vergeleken bij de gebouwen op Harvard of Yale. De Claquato-kerk, een bescheiden methodistenbouwwerk uit 1857 met gepotdekselde buitenmuren, was het oudste gebouw dat ik ooit met eigen ogen had gezien. Misschien oefende het verleden daarom wel zo’n grote aantrekkingskracht op me uit: het had me er vroeger aan ontbroken. Oost-Washington bestond voornamelijk uit tarwevelden en pakhuizen, zilverkleurige silo’s van onbestemde leeftijd.

Sterker nog, in mijn vier jaar op Whitman was ik de enige student van het hele instituut die zich in de vroege renaissance

had gespecialiseerd. Veilig afgeschermd van de prestaties van grote kunstenaars zoals Michelangelo en Leonardo bestudeerde ik liever secundaire figuren en vergeten schilders met namen als Bembo of Cossa, bijnamen als ‘slordige Tom’ of ‘de schele’. Ik bestudeerde hertogdommen en hoven, nooit keizerrijken. Hoven waren tenslotte verrukkelijk kinderachtig en hielden zich bezig met de meest buitenissige zaken – astrologie, amuletten, codes – dingen waar ik zelf, met de beste wil van de wereld, niet in kon geloven. Maar door die fascinaties was ik ook vaak alleen: in de bibliotheek, of bij een zelfstudievak van professor Lingraf, die altijd minstens twintig minuten te laat op onze afspraak kwam aankuieren, als hij er al aan had gedacht.

Hoe onpraktisch het ook allemaal was, ik was compleet gegrepen door de vergeten uithoeken van de renaissance met alle pracht en praal, het geloof in magie, het machtsvertoon. Doordat die dingen in mijn eigen wereld niet voorkwamen was de keuze makkelijk gemaakt. Maar aan het begin van mijn master was ik wel gewaarschuwd dat er maar weinig vakgroepen geïnteresseerd in mijn werk zouden zijn. Het was te marginaal, te klein, niet ambitieus of breed genoeg. Op Whitman werden studenten aangemoedigd het vak uit een andere hoek te beschouwen, ecokritisch te worden, de multizintuiglijke mogelijkheden van de menselijke blik te onderzoeken. Zo nu en dan vroeg ik me af of de dingen die ik bestudeerde, de vergeten voorwerpen waar niemand warm voor liep, niet eigenlijk mij hadden uitgekozen, omdat het me vaak niet lukte me ervan los te maken.

In de schaduw stond mijn moeder met een andere ouder te praten, druk gesticulerend met haar armen vol rinkelende zilveren armbanden. Ik speurde het feest af naar de grote witte kuif van Lingraf, maar het was duidelijk dat hij er niet was. Ook al hadden we bijna vier jaar samengewerkt, hij

kwam zelden opdagen bij een feestje van de vakgroep of om over zijn eigen onderzoek te praten. Niemand wist waar hij op dit moment aan werkte, of wanneer hij uiteindelijk helemaal niet meer op de campus zou komen. In zekere zin was het een handicap om met Lingraf te werken. Als andere studenten en docenten hoorden dat hij mijn begeleider was, vroegen ze vaak of ik dat wel zéker wist, omdat hij maar zelden studenten aannam. Maar het klopte. Mijn scriptie, mijn afrondingsformulieren, mijn aanbevelingsbrieven, de hele mikmak was door Lingraf ondertekend. Dit ondanks het feit dat hij pertinent weigerde deel van de Whitman-gemeenschap uit te maken, liever op zijn kamer werkte, waar hij zijn deur gesloten hield tegen de afleiding en altijd vlug zijn papieren in een laptje stopte als er iemand langskwam.

Toen ik het hele gezelschap had afgespeurd kwam Micah Yallsen, die ook afstudeerde, naast me staan.

‘Ann,’ zei hij. ‘Ik hoor dat je van de zomer naar New York gaat.’

Micah had in zijn jeugd afwisselend in Kuala Lumpur, Honolulu en Seattle gewoond. Zo’n slopend reisschema dat alleen is vol te houden met een privévliegtuig, of op zijn allerminst een plekje in de eerste klas.

‘Waar ga je wonen?’

‘In Morningside Heights, daar heb ik iets gemeubileerds kunnen huren.’

Hij nam een bleek blokje cheddar van het papieren bordje in zijn hand. Whitman verspilde geen geld aan catering, en ik wist zeker dat mijn moeders afdeling de hapjes zelf had klaargemaakt.

‘Voor drie maanden maar,’ zei ik erachteraan.

‘En daarna?’ vroeg hij kauwend.

‘Weet ik nog niet.’

‘Had ik maar een tussenjaar.’ Bedachtzaam keek hij me aan,

het prikkertje in zijn mond ronddraaiend.

Micah was toegelaten tot het PhD-programma Geschiedenis, Theorie en Kritiek aan MIT, een van de meest prestigieuze promotietrajecten van het land. Maar ik bedacht dat een tussenjaar er voor hem waarschijnlijk heel anders zou uitzien dan voor mij.

‘Ik was met alle liefde in een keer doorgedaan,’ merkte ik op.

‘Het is momenteel gewoon lastig om vroege renaissance te studeren,’ zei hij. ‘Ons vakgebied is veranderd. Dat is maar goed ook, natuurlijk.’

Ik knikte. Dat was makkelijker dan ertegen ingaan. Het was tenslotte het bekende riedeltje.

‘Maar dan nog. We hebben mensen nodig om op het werk van de vorige generaties voort te bouwen. En het is goed om een interesse te hebben – ergens echt voor te gaan.’ Hij spiets-te nog een stukje kaas aan zijn prikker. ‘Maar je moet ook aan trends denken.’

Ik was zo iemand aan wie trends steevast voorbijgingen. Tegen de tijd dat ik ze had opgepikt waren ze alweer bijna voorbij. Het had me juist zo in de academische wereld aange-trokken dat je er niet door trends werd gehinderd, dat je je daar op een onderwerp kon storten om er nooit meer van af te stap-pen. Lingraf had alleen maar gepubliceerd over kunstenaars uit Ravenna; hij had zelfs niet eens naar Venetië hoeven gaan.

‘Die zijn belangrijk tegenwoordig,’ zei Micah. ‘Helemaal omdat er in de vijftiende eeuw weinig nieuws meer te ontdek-ken is, toch? Dat is wel gesneden koek inmiddels. Geen nieuwe vondsten. Tenzij iemand een Masaccio aan een ander probeert toe te schrijven uiteraard.’ Hij moest lachen, waarop hij be-sloot door te lopen naar een ander gesprek, waaraan wat meer eer te behalen viel. Zijn advies gegeven, zijn plicht vervuld. *Goed, Ann, ik leg je wel even uit waarom je al die afwijzingen hebt gekregen.* Alsof ik dat niet allang wist.